

УЧИЛИЩНА ДИСЦИПЛИНА.

Ако нарядимъ училище-то както ся каза, и туримъ рядъ въ занятия-та; ако не уморяваме дѣца-та съ еднакви и трайни занятия; ако гы не оставяме да ся мѣчтатъ въ училище-то, и ако все имъ намирате работѣ; ако умѣемъ да направимъ тия занятия занимателни за дѣте-то и съ добромъ му вдѣхнемъ да исплѣнява съ почетъ длѣжности-ты си; ако не направимъ тия длѣжности нито много лесны, каквото дѣца-та да гы не имѣтъ за нищо, нито пакъ много мѣчти, какво-то да не могѫтъ да имъ излѣзатъ на главѣ; ако не искаемъ отъ дѣте-то таково развитие, което то още не е достигнало, и даваме достаточнѣ хранѣ на онова, което ся връши въ него и, най-сетнѣ, ако е наша-та нѣравствена природа такава, какво-то дѣца-та да могѫтъ да ны обыкњатъ — тогава училищна-та дисциплина е въ рѣцѣ-ты ны. Въ едно врѣмяшно-то училище дисциплина-та была основана на най-противоестествены начяла: на страхъ отъ учителя и на наказание. Той-зи страхъ каралъ дѣте-то камъ несвойствено и врѣдително положение, сир., карало го да ся мѣчи въ училище-то всякаѣ и да става лицемѣрно. Отъ това излизало да добыва наградѣ онова дѣте, което естествено обычяло да сѣди на едно мѣсто и могло да трае на училищнѣ-тѣ мѣсяц повече отъ други-ты дѣца, или онова, което ся прѣсторвало, че ужъ слуша учителя съ голѣмо внимание, а пакъ скрышомъ закачяло другари-ты си на чина; а събудено-то и прѣгаво дѣто, което искало хранѣ да си развива способность-тѣ, и което е было отворено и не е обычяло да ся прѣсторва, него наказвали.

„Изрѣчение — сѣдѣте мирно, казва единъ пе-